

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY
"L'appel du vide"

Martin Jakub

Plzeň 2023

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Specializace Intermédiá

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY

"L'appel du vide"

Martin Jakub

Vedoucí práce: doc. ak. mal. Vladimír Merta

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval samostatně a
nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2023

.....

podpis autora

Obsah

ÚVOD

1 MYŠLENKOVÝ A KONCEPTUÁLNÍ ZÁKLAD PRÁCE

1.1 *L'appel du vide* aneb Volání prázdnoty

1.1.1 Síla identity lidského druhu a Zlaté desky Voyageru

1.1.2 Paměť vody, Vzpomínky na Zemi a transhumanismus

1.1.3 Kritika antropocentrismus

1.1.4 Volba média a materiálu

1.1.5 Zasazení do uměleckého kontextu

2 REFLEXE A DOKUMENTACE PROCESU PŘÍPRAVY A TVORBY

2.1 Proces přípravy

2.2 Proces tvorby

3 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

3.1 Popis díla

3.2 Technologická specifika

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

RESUMÉ

SEZNAM PŘÍLOH

Poděkování

Na prvním místě bych od srdce rád poděkoval doc. ak. mal. Vladimíru Mertovi, který mě do ateliéru přijal a pomohl mi tak nastartovat vstup do světa, jenž se mi v té době zdál zavřený. Díky mu také patří za shovívavost a toleranci projevenou vůči mému specifickému přístupu ke studiu, za plodné diskuse, jeho inspirativní erudovanost a vhled do lidského bytí.

Dále bych rád vyjádřil velkou vděčnost také svému okolí – přátelům, partnerce i rodině, kteří mě v mých, mnohdy bezhlavých až chaotických, aktivitách podporují, věří mi a stojí při mně.

Velmi si cením rad okruhu mentorského a tvůrčího, často krátkých a letmých setkání, která mi však zahnízdila natrvalo v mysli a dodávala této kapitole mého života nádech příběhovosti a smyslu, proudícího života. Jemných popostrčení v nejistotě a pochybách, inspirací – ať už to byl Jakub Nepraš a Martin Zet, Denisa Bytelová, oponent této diplomové práce Marek Šilpoch nebo Libuše Jarcovjáčková. Natascha Kann, Roman Týc a pro mne nejinspirativnější z umělců, Martin Pondělíček. Mnozí z výše jmenovaných si konkrétní momenty dozajista nevybaví, pro mne však byly v posledních letech formativní a vzácně důležité.

Mému hvězdnému týmu z uprchlického hotelu Telesyk, kde se stoly prohýbají a ramena podpírají.

Gaie, synchronicitě a Jedné ruce, která vše napsala.

Úvod

Výstupem mé diplomové práce je objekt ve tvaru koule složený z několika médií – skla, vody, světla a hudby. Celá instalace má poté fungovat jako jakási alegorie nebo revize Zlatých desek Voyageru, artefaktu, jenž byl vyslán jako posel vzdáleným civilizacím v roce 1977.

V teoretické části práce se objeví koncepty *volání prázdnoty*, *paměti vody*, *transhumanismu*, *antropocentrismu* a jeho kritika. V neposlední řadě poté *teorie temného lesa*, inspirační proudy, jež ovlivnily tuto práci a odkazy na jiná umělecká díla včetně autorů. Vráťím se také k průběhu studia a jeho smyslu pro mě samotného, kdy budu reflektovat svůj čas na fakultě a impulsy, které mi návrat do prostředí přinesl. V tomto ohledu se vrátím k minulé práci s blízkými tématy a navážu na ni.

Nakonec také rozebereme použité materiály a postup přípravy celé práce včetně ukázky koncept artů generovaných umělou inteligencí Dall-E, Stable Diffusion a Midjourney v5. Tato nová technologie je pro někoho, kdo má kresbu za svou nemesis a necítí se být v tomto ohledu obdarován, velkým pomocníkem a asistentem ke zprostředkování svých vizí. V příloze jsou poté také přiloženy testovací fotografie, betaverze celého díla.

Tuto práci vnímám jako rozpracovanou a na její finální, jak teoretické, tak praktické formě bych rád ještě pracoval déle a více do hloubky. Chápu však na druhou stranu nastavení systému, bez jejichž tlaku by snad ani tato část nebo celé dílo, nemuselo vzniknout. Myslím si však, že příslovečné Opus Magnum, jak je zmiňováno na stránkách školy, má svůj daný čas vzniku a ve výsledku jde jen o kalibraci mezi systémem a tvůrcem.

1 MYŠLENKOVÝ A KONCEPTUÁLNÍ ZÁKLAD PRÁCE

1.1 Prvotní impuls

„L'appel du vide“ aneb Volání prázdnoty.

Každý to prý někdy zažil, málokdo to ze strachu z odsouzení přizná – stojíte v metru a díváte se do kolejí před přijíždějícím vlakem, jdete po mostu a hledíte dolů do propasti pod sebou. Vzadu v hlavě Vám malý našeptávající hlásek říká: „Skoč.“ Ne, nejste blázní.

L'appel du vide", francouzský termín, který lze přeložit jako "volání prázdnoty", odkazuje na neodolatelný impuls, který někteří jedinci cítí, když čelí hlubokým propastem nebo se nacházejí na vysokém místě. "*L'appel du vide*" je termín, který se často používá v kontextu psychologie a filozofie, zejména v souvislosti s existenciálními úvahami a pocitem smyslového vyprázdnění nebo nejistoty. Termín je často spojován s existenciálními filozofy, jako byl Jean-Paul Sartre, i když přímo s tímto termínem nepracoval. Nicméně, Sartrovy myšlenky o absurditě života, existenciální prázdnotě a sebepřekonávání mohou být spojeny s pojmem "*L'appel du vide*". V literatuře se "*L'appel du vide*" může objevit nepřímo prostřednictvím motivů, které odrážejí existenciální úzkost, touhu po smyslu a hledání sebepoznání. Existenciální romány a povídky, jako jsou "*Cizinec*" Alberta Camuse nebo "*Proměna*" Franze Kafky, mohou být vnímány jako ztělesnění tohoto pocitu, i když termín "*L'appel du vide*" není v těchto dílech přímo uváděn. Jde tedy spíše o obecný koncept a pocit, který může být v literatuře přítomen, aniž by byl výslovně označen jako "*L'appel du vide*". V současné době není žádný konkrétní autor nebo dílo, které by bylo známé přímým použitím tohoto termínu.

Ve filozofickém kontextu může být použit a symbolizovat pokušení čelit neznámému a nejistotě. Mou práci jsem si pod hlavním tématem Síly identity pojmenoval právě po tomto fenoménu a propojil jej následně s misí *Voyager*, dohromady tak vytvořil celkový koncept díla.

Když se lidské bytosti snaží hledat smysl své existence ve vesmíru, mohou být fascinovány i vystrašeny. "*L'appel du vide*", který je připomínkou nekonečna a nejistoty, jež obklopuje jejich chápání reality, potom vyjadřuje naši touhu do této nekonečnosti a neúprosnosti skočit. Skočit do nehostinného a drsného prostředí a zavolat do něj. Hledat v něm nejen hlubší smysl naší existence v kontextu celého universa, ale i další, jim podobné vědomí.

1.1.1 Síla identity lidského druhu a Zlaté desky Voyageru

Lidstvo již v minulosti, skoro před 50 lety, podobný skok provedlo a vyslalo ke hvězdám zprávu v podobě tzv. *Zlatých disků Voyageru*.

V roce 1977 odstartovaly dvě kosmické sondy, Voyager 1 a Voyager 2, na svou neuvěřitelnou cestu do neznáma a do prázdnoty kosmu. Kromě svého vědeckého poslání prozkoumat planety a měsíce našeho slunečního systému nesly s sebou i něco zcela unikátního – *Zlaté disky*. Tyto disky představují jakýsi pokus lidské rasy natáhnout svou paži a komunikovat s potenciální mimozemskou inteligencí. Poskytnout jim tak představu o tom, kdo jsme, co děláme a jak žijeme. Tyto disky představují reálné a do praxe uvedené dobrodružství inspirované sci-fi, které nyní putuje vesmírem s nadějí na setkání s inteligentním životem.

Začátek příběhu *Zlatých disků* sahá až do doby před jejich vytvořením, kdy astronom Carl Sagan navrhl NASA projekt, který by poslal vzkaz do vesmíru s cílem oslovit mimozemské civilizace. Tento nápad byl inspirován předchozím projektem Pioneer 10 a 11, které nesly základní informace o naší civilizaci a poloze Země ve formě zlatých destiček. Sagan byl pověřen sestavením týmu odborníků, který by vybral obsah *Zlatých disků*. Tým zahrnovala jeho tehdejší manželka Ann Druyanovou, umělec Jona Lomberga, spisovatel a vědec Franka Drake a další renomované odborníky. Společně vytvořili sborník zvuků, hudby, obrazů a informací, který by mohl reprezentovat lidskou civilizaci ve vesmíru.

Každý ze *Zlatých disků* obsahuje bohatý výběr zvuků a obrazů, které představují různé aspekty života a kultury na Zemi. Zvukové záznamy zahrnují zvuky přírody, jako jsou zpěv ptáků, šumění větru a vody, také však lidské hlasy, které pozdravují ve 55 různých jazycích. Hudba na discích zahrnuje širokou škálu žánrů a kultur, včetně té klasické.

Zlaté disky Voyageru byly navrženy tak, aby poskytovaly co nejširší představu o životě a kultuře na Zemi. Disky obsahují zvukové záznamy z přírody, lidské činnosti a hudby. Mezi tyto zvuky patří šumění větru, zpěv ptáků, zvuky velryb, dešťové přeháňky a zvuky lidských nástrojů, jako je sekyra nebo traktor. Tyto příklady byly vybrány, aby poskytovaly představu o zvucích, které lze slyšet na naší planetě.

Na *Zlatých discích* jsou nahrány pozdravy v 55 různých jazycích – od angličtiny a čínštiny až po téměř vymřelé jazyky, jako je aramejšťina nebo velmi raritní jazyky zambijských kmenů. Tyto pozdravy mají poskytnout představu o rozmanitosti lidských jazyků a naší formě komunikace.

Hudba na *Zlatých discích* zahrnuje širokou škálu žánrů a kultur. Byly vybrány skladby západní klasické hudby (např. Bach, Beethoven, Mozart), jazzu (Louis Armstrong), rock 'n' rollu (Chuck Berry) a tradičních skladeb z různých kultur, jako je indická hudba, africký bubnový rytmus nebo domorodé písně z Austrálie a Jižní Ameriky. Tento výběr má ilustrovat kulturní rozmanitost a bohatství lidského hudebního dědictví.

Disky obsahují 115 obrazových zpráv, které zahrnují fotografie, kresby a diagramy. Tyto obrazy byly vybrány tak, aby poskytovaly co nejširší představu o lidském životě, kultuře a naší planetě. Mezi těmito obrazy najdeme portréty lidí z různých kultur a období, zvířata, rostliny, geologické útvary, architektonické památky a různé druhy technologií. Obrazy také zahrnují matematické a fyzikální principy, jako je struktura DNA nebo periodická tabulka prvků, aby demonstrovaly naše vědecké znalosti a objevy.

Zlaté disky Voyageru obsahují instrukce pro jejich použití a dekodování, které mají pomoci potenciální mimozemské inteligenci přehrát a interpretovat obsah disků. Instrukce jsou zobrazeny ve formě univerzálních symbolů a diagramů na obalu disků, protože se předpokládá, že mimozemská civilizace nemusí rozumět lidským jazykům. Na obalu disku je zobrazeno schéma pro přehrávání disku, které ukazuje, jak by měl být disk vložen do přehrávače a jakým způsobem by měl být otáčen. Instrukce také uvádějí, že disk by měl být otáčen rychlostí $16 \frac{2}{3}$ otáček za minutu. Disky obsahují sérii piktogramů, které poskytují návod k dekodování obrazových zpráv. Piktogramy ukazují, že obrazy jsou zakódovány ve formě analogových signálů a že by měly být přečteny zleva doprava a shora dolů. Dále ukazují, jak je třeba převést signály na různé úrovně jasu, aby byl obraz správně rekonstruován. Na obalu disku je poté zobrazena informace o základní jednotce času, která je založena na přechodu neutrálního vodíku, nejhojnějšího prvku ve vesmíru. Tento přechod vodíku vytváří přirozenou frekvenci, což je použito jako základ pro všechny časové jednotky a frekvence uvedené na disku. To by mělo umožnit mimozemským civilizacím pochopit časové škály a frekvence použité v nahrávkách a obrazových zprávách. Na obalu disku je také zobrazena jednoduchá mapa Sluneční soustavy s vyznačením polohy Země. Tato mapa ukazuje relativní polohy Slunce a planet a je založena na pulsních intervalech mezi 14 pulsary, které jsou zakresleny na mapě. Frekvence těchto pulsarů jsou také založeny na základní jednotce času. Cílem tohoto umění na *Zlatých discích* je poskytnout co největší představu o rozmanitosti a kráse lidské kultury a naší schopnosti tvořit a komunikovat prostřednictvím umění.

Zlaté disky Voyageru se staly inspirací a odkazem jak v moderním, tak současném umění. Jejich vliv přetrvává v různých formách – od filmu a hudby, po literaturu a výtvarné umění. Několik příkladů:

Film a televize: *Zlaté disky* byly zmíněny v několika filmech a televizních seriálech. Například ve filmu "*Star Trek: The Motion Picture*" (1979) je objevena sonda Voyager 6, která nese Zlatý disk. Ve filmu "*Cosmos: A Personal Voyage*" (1980), televizním seriálu vytvořeném jejich tvůrcem Carlem Saganem, jsou *Zlaté disky* také prezentovány jako důležitý aspekt lidského úsilí o kontakt s jinou inteligentní rasou.

Hudba: Hudební skladatelé a hudebníci byli také inspirováni *Zlatými diskami*. Například skupina "*The Flaming Lips*" vydala album "*Yoshimi Battles the Pink Robots*" (2002), které obsahuje píseň "*Approaching Pavonis Mons by Balloon (Utopia Planitia)*", inspirovanou *Zlatými diskami* a sondami Voyager. Také hudební skladatelka Julianna Barwick natočila album "*Will*" (2016), které obsahuje píseň "*Nebula*", inspirovanou sondami Voyager.

Literatura: V literatuře byly *Zlaté disky* také použity jako inspirace a odkaz. Například v románu "*Contact*" (1985) od Carla Sagana je zmíněna nahrávka z Voyageru, která hraje klíčovou roli v příběhu. V knize "*Temný les*" (2008), ke které budu odkazovat dále v práci, od čínského spisovatele Cixin Liu (jeho trilogie *Vzpomínky na zemi* je silným podkladem a inspirací k mému dílu) Zlatý disk také zmiňován jako součást lidského úsilí o navázání kontaktu s jinou inteligencí.

Výtvarné umění: Výtvarní umělci také čerpali inspiraci ze *Zlatých disků*. Například výstava "*The Golden Record: Sounds of Earth*" (2012) v Londýně představovala díla různých umělců, kteří se nechali inspirovat *Zlatými diskami* a jejich poselstvím. Jiný příklad je projekt "*The Earthling Project*" (2018) od umělkyně Laurie Andersonové a hudebníka Stewarta Brande, který zahrnoval multimediální prezentaci inspirovanou *Zlatými diskami*.

Ve své práci hodlám na tým Carla Sagana navázat a vytvořit revizi vhodnou pro 21. století, propojit ji nejen s moderními technologiemi, ale nastínit i možnou budoucnost ve spojení s transhumanistickými teoriemi a kritikou antropocentrického modelu.

...V knize "*Život 3.0: Bytí člověkem v době umělé inteligence*" se Max Tegmark zaměřuje na možné budoucí vývoje umělé inteligence a jejich dopady na lidskou společnost. Tegmark představuje několik konceptů a definic, které se týkají vědomí, inteligence a života. Zde je krátký přehled těchto pojmů podle Tegmarka: Vědomí: Tegmark se zabývá vědomím z

filozofického hlediska, ale konkrétní definici neposkytuje. Místo toho diskutuje o vědomí jako o subjektivním prožitku a vnímání. Tegmark uznává, že vědomí je stále předmětem mnoha debat a výzkumů v oblastech filozofie, psychologie a neurověd. Inteligence: Tegmark definuje inteligenci jako schopnost úspěšně dosáhnout cílů v široké škále prostředí. Podle této definice zahrnuje inteligence schopnost učit se, plánovat, řešit problémy, adaptovat se na změny, rozumět a používat jazyk, pracovat s týmu a další dovednosti, které jsou nezbytné pro úspěch v různých situacích. Život: Tegmark rozděluje život na tři úrovně: a) Život 1.0: Biologický život, který se vyznačuje schopností udržovat a reprodukovat svou strukturu, ale nemá schopnost učit se či adaptovat se na změny v průběhu svého života. Příkladem jsou jednoduché mikroorganismy, jako jsou bakterie. b) Život 2.0: Kulturologický život, který zahrnuje schopnost učit se a adaptovat se na základě zkušeností a vlivu prostředí. Tento typ života zahrnuje většinu zvířat a člověka, kteří si mohou osvojovat nové dovednosti a znalosti během svého života. c) Život 3.0: Technologický život, který má schopnost navrhovat a upravovat svou vlastní hardwarovou a softwarovou konfiguraci. Umělá inteligence, pokročilé robotické systémy a potenciálně i post-biologické formy života, které by mohly překonat biologická omezení, spadají do této kategorie...

1.1.2 Transhumanismus, Paměť vody a Vzpomínky na Zemi

Co kdybychom vyslali ke hvězdám lidskou mysl? A čím?

Zastavíme se u nahrávání lidského vědomí do cloudu, tématu, které by mohlo zásadně změnit naše chápání reality a je s počátky této diplomové práce úzce spjato. Nejdříve se však podívejme na pojem transhumanismu: co to vlastně je? Transhumanismus je intelektuální a kulturní hnutí, které usiluje o zdokonalení a rozšíření lidských schopností pomocí vědy a technologie. Toto hnutí zahrnuje myšlenky jako genetické inženýrství, nanotechnologie, kybernetiku, umělou inteligenci a digitální imortalitu.

Hlavní osobnosti spojené s transhumanismem: Julian Huxley: britský biolog, který poprvé použil termín "transhumanismus" v roce 1957. Ray Kurzweil: americký futurolog, autor knihy "*The Singularity Is Near*", ve které předpovídá, že do roku 2045 dosáhneme technologické singularity. Max More: filosof a futurolog, který zpopularizoval transhumanismus v 90. letech 20. století. Natasha Vita-More: umělkyně a designérka, která se věnuje rozvoji transhumanistických idejí v oblasti umění a designu. Nick Bostrom: filosof a profesor na Oxfordské univerzitě, který se zabývá otázkami, jako je superinteligence a etika. Odkazy na transhumanismus v pop kultuře Transhumanismus se stal oblíbeným tématem v

literatuře, filmu a televizi. Některé z nejznámějších příkladů zahrnují: "Dějiny násilí" od Davida Cronenberga: film z roku 2005 o muži, který je nucen čelit své transhumanistické minulosti. "Ghost in the Shell": manga a anime série, která se zabývá kybernetickými augmentacemi a otázkami identity. "Neuromancer" od Williama Gibsona: klasická kyberpunková novela z roku 1984, která zavedla koncept kyberprostoru. "Altered Carbon" od Richarda K. Morgana: série knih a televizní show, která se zabývá nahráváním vědomí a digitální imortalitou.

Jedním z nejvíce diskutovaných a kontroverzních témat v transhumanismu je nahrávání lidského vědomí do cloudu, což je proces, při kterém by lidské myšlenky, vzpomínky a osobnost byly digitalizovány a uloženy v digitálním prostředí. Tento koncept, někdy nazývaný "mind uploading" nebo "whole brain emulation", by teoreticky umožnil lidem dosáhnout digitální nesmrtnosti, neboť by jejich vědomí mohlo přežít smrt těla.

A co výzvy spojené s nahráváním lidského vědomí do cloudu? Přestože je myšlenka nahrávání lidského vědomí do cloudu fascinující, představuje řadu vědeckých, technologických a etických výzev. Abychom mohli úspěšně nahrát lidské vědomí do cloudu, musíme nejprve plně pochopit, jak mozek a vědomí fungují. Navíc potřebujeme technologii schopnou přesně a efektivně mapovat a simulovat činnost našeho mozku. Existují zde i etické a filozofické výzvy - nahrávání lidského vědomí do cloudu otevírá řadu etických otázek. Je digitální kopie vědomí skutečně "já", nebo jen jeho napodobenina? Má digitální vědomí práva a ochranu? Jaký vliv by měl tento koncept na naše chápání smrti a lidskosti?

Nahrávání lidského vědomí do cloudu je také oblíbeným tématem ve sci-fi literatuře a filmu. Některé příklady zahrnují: "Black Mirror": Epizoda "San Junipero" zobrazuje svět, ve kterém si lidé mohou přenést své vědomí do virtuálního ráje před smrtí. "Transcendence": Film z roku 2014 s Johnnym Deppem, který hraje vědce, jehož vědomí je nahráno do počítače. "The Matrix": Kultovní film z roku 1999, ve kterém lidé žijí ve virtuální realitě, zatímco jejich těla jsou používána jako zdroje energie. Mně samotného k této práci nejvíce ovlivnil závěr seriálu Years and Years, kde jednu z hlavních postav „nahrají“ do až umělecky se tvářícího pčístroje naplněného vodou. Ačkoli se nahrávání lidského vědomí do cloudu může zdát být v současné době spíše sci-fi než realitou, rozvoj technologií, jako je umělá inteligence a mozkové počí tačí, nám může postupně přiblížit k tomuto ambicióznímu cíli. Je tedy důležité, abychom začali diskutovat o etických, filozofických a sociálních důsledcích této technologie, která by mohla zásadně změnit způsob, jakým vnímáme naši vlastní existenci a lidskou civilizaci jako celek.

V prvních krůčcích této diplomové práce jsem dlouze zvažoval, jakou postavu, ať už historickou, nebo současnou, bych jako příslovečného posla vyslal ke hvězdám. Došli jsme následně při konzultacích k vodě, neb žádný z lidí si toto výsostné postavení nezaslouží.

...Paměť vody je kontroverzní koncept, který byl poprvé představen francouzským imunologem a biofyzikem Jacquesem Benvenistem v roce 1988. Tato teorie navrhuje, že voda je schopna uchovávat informace o látce, s níž přišla do styku, i když byla tato látka z vody úplně odstraněna. Podle této teorie by voda měla schopnost "pamatovat si" strukturu molekul, které se v ní rozpustily, a to i poté, co byly tyto molekuly z vody zcela odstraněny. Paměť vody se často uvádí jako klíčový princip homeopatického léčení, který se opírá o zředění a dynamizaci (energetické zpracování) léčivých látek. Homeopatie tvrdí, že čím více je látka zředěna, tím silnější je její léčivý účinek, což je v rozporu s konvenčními chemickými a farmakologickými zásadami. Vědecké studie a experimenty, které by potvrdily existenci paměti vody, však dosud nebyly úspěšné. Většina vědecké komunity považuje tento koncept za nepravděpodobný a nepodložený, protože narušuje základní principy fyziky, chemie a biologie. Kritici argumentují, že voda nemá pevnou strukturu, protože její molekuly se neustále pohybují a přeskupují. Navíc, pokud by voda skutečně měla schopnost uchovávat informace o všech látkách, s nimiž přišla do styku, byla by tato informace nejspíše nepřehledná a nevýznamná. V současné době neexistují důkazy, které by potvrzovaly existenci paměti vody, a většina vědců a lékařů se domnívá, že se jedná o neopodstatněný a nepravdivý koncept.

...Teorie Temného lesa je klíčový koncept z druhé knihy sci-fi trilogie Problém tří těles, "Temný les" od Liu Cixin. Tato teorie představuje kosmickou strategii a filozofii, která vysvětluje, proč vesmír může být plný inteligentních civilizací, ale zároveň tak tichý, tedy proč nejsme schopni detekovat žádné známky jejich existence. Teorie Temného lesa navrhuje, že vesmír je jako temný les, kde každá civilizace představuje lovce skrytého v keřích. Lovci se bojí a nedůvěřují ostatním, protože neznají jejich skutečné úmysly. V tomto prostředí je vždy riziko, že jiná civilizace může být potenciálně agresivní a destruktivní. Důsledkem toho se civilizace drží v ústraní, aby se vyhnuly detekci a potenciálnímu konfliktu. Základem teorie Temného lesa jsou dva základní principy: Přežití: Každá civilizace chce přežít a eliminovat potenciální hrozby. Omezené zdroje: Zdroje ve vesmíru jsou omezené, což vytváří konkurenci mezi civilizacemi. Tyto principy vedou k atmosféře nedůvěry a strachu, která nutí civilizace zůstat skryté a nekomunikovat s ostatními, aby se vyhnuly riziku zničení. Teorie Temného

lesa tak nabízí možné vysvětlení Fermiho paradoxu, který se týká absence pozorování mimozemských civilizací navzdory vysoké pravděpodobnosti jejich existence.

1.1.3 Kritika antropocentrismus

Antropocentrismus je filozofický koncept, který klade člověka do středu vesmíru a považuje lidské zájmy a hodnoty za nejvyšší a nejdůležitější. Toto pojetí bytí je často kritizováno z několika důvodů: Arogance: Antropocentrický pohled je často označován za arogantní, protože předpokládá, že lidské bytosti jsou nejdůležitější a nejvíce hodnotné entity ve vesmíru. To vede k předpokladu, že ostatní formy života a přírodní jevy jsou podřízené lidským potřebám a zájmům. Tento pohled může být považován za eticky problematický, protože podceňuje a znevažuje ostatní formy života a jejich hodnotu. Ignorance vůči ne-lidským formám života: Antropocentrismus může vést k neoprávněnému přehlížení nebo zanedbávání ne-lidských forem života a jejich potřeb. To může mít negativní dopady na životní prostředí a ekosystémy, které jsou nezbytné pro přežití a prosperitu všech druhů života, včetně člověka. Neudržitelnost: Kritici antropocentrického pojetí bytí poukazují na to, že tato filozofie může vést k neudržitelným praktikám a zničení životního prostředí. Lidská činnost a zájmy často negativně ovlivňují přírodní zdroje, biodiverzitu a klima, což může mít dlouhodobé důsledky pro přežití naší planety. Nedostatek univerzality: Antropocentrismus je založen na lidských hodnotách a zájmech, což může být problematické v kontextu meziplanetárních a mezidruhových interakcí. Jak se budeme potýkat s otázkami, jako je umělá inteligence, mimozemský život a biologická diverzita, bude třeba přijmout univerzálnější a inkluzivnější etický rámec, který zohledňuje zájmy a hodnoty všech forem života. Omezený pohled na bytí: Antropocentrismus poskytuje úzký pohled na bytí, který se zaměřuje především na lidské zkušenosti a hodnoty.

Ano, v tomto ohledu se objevila i kritika Zlatých disků, a to z několika důvodů. Někteří kritici poukazovali na nevyhnutelný subjektivismus a kulturní zkreslení, který mohl ovlivnit výběr obsahu disků. Bylo namítáno, že tým, který zodpovídal za výběr obsahu, byl převážně západní a mohl tak upřednostňovat západní kulturu a hodnoty. Například výběr hudby byl kritizován za nedostatečnou zastoupenost hudby z Asie, Afriky a Jižní Ameriky. Další kritika se týkala způsobu, jakým byly vybrány obrazy a informace reprezentující lidskou civilizaci. Někteří kritici namítali, že Zlaté disky prezentují příliš idealizovaný obraz lidské společnosti a nedostatečně zobrazují negativní aspekty, jako jsou války, násilí a nerovnost. Diskuse o tom,

co by mělo být zahrnuto, vedla k několika kompromisům, jako například vynechání fotografií nahých lidí z obav z pohoršení veřejnosti. Je důležité si uvědomit, že sestavení takového sborníku je vždy subjektivní a omezený proces. Přesto Zlaté disky stále představují neobyčejný pokus o zachycení podstaty lidského života a kultury a o sdílení tohoto odkazu se zbytkem vesmíru.

1.1.4 Zasazení do uměleckého kontextu

Má vlastní práce in vitro in vivo in silico se také věnovala pojmům o oživení ducha ve stroji a polidšťování technologií mystickým a magickým přístupem.

Jakub Nepraš a superorganismus v jeho první diplomové práci spolu s další tvorbou, kdy jsme při konzultacích docházeli ke stejnému závěru – a to tomu, že lidstvo není pouze jedincem, ale příslovečným úlím vědomím. Rád jej přirovnávám k housence, která požírá vše kolem sebe, způsobuje tak další vymírání druhů, nasává veškeré esence planety a derivuje je do technologií a digitálního světa. Těmi se do sebe poslední léta zahaluje a skrývá před reálným světem a vytváří neprostupnou kuklu. Kuklu, ze které se pomalu rodí motýl vyššího vědomí, technologická singularita, za kterou momentálně nedohlédneme.

Práce Olafura eliasona nebo James Turella.

Žena s vodou na Vimeo.

Paměť vody jako koncept inspirovala několik umělců a spisovatelů v různých uměleckých oblastech, jako je literatura, film, hudba a výtvarné umění. Zde jsou někteří z nich: Masaru Emoto: Japonský autor a vědec Masaru Emoto se stal známým díky svým experimentům s vodou a jejím "paměťovým" schopnostem. Emoto tvrdil, že voda může reagovat na emoce a myšlenky, což prokazoval zkoumáním změn ve struktuře vodních krystalů vystavených různým emocím, slovům nebo hudebním skladbám. Jeho práce však byla kritizována vědeckou komunitou kvůli nedostatku řádného vědeckého postupu a nepodloženým tvrzením. "Water Memory": Tento film z roku 2014 režiséra Valentyna Vasyanoviche je inspirován konceptem paměti vody a zkoumá vztah mezi lidmi a přírodním světem. "The Shape of Water": Film z roku 2017 režiséra Guillerma del Toro vypráví příběh o lásce mezi ženou a vodním tvorem. Ačkoli film přímo nezmiňuje koncept paměti vody, vodní prostředí a jeho tajemství jsou důležitým motivem příběhu.

Umělecká díla a instalace: někteří umělci vytvořili díla, která se zabývají konceptem paměti vody nebo jsou jím inspirována. Například výtvarná umělkyně Antonella Zazzera vytvořila dílo "Memoria dell'Acqua" (Paměť vody), které zkoumá vztah mezi vodou a světlem. Hudba:

Někteří hudebníci a skladatelé vytvořili skladby inspirované myšlenkou paměti vody. Příkladem může být "Water Memory" od Emily A. Sprague, experimentální elektronické album, které se pokouší zachytit náladu a esenci vody prostřednictvím zvukové krajiny. Ačkoli je koncept paměti vody vědecky kontroverzní, pro umělce a spisovatele představuje fascinující téma, které může inspirovat tvorbu děl a příběhů o vodě, jejích vlastnostech a vztahu k lidem a přírodě.

2 REFLEXE A DOKUMENTACE PROCESU PŘÍPRAVY A TVORBY

2.1 Proces přípravy

2.2 Proces tvorby

2.2.1 Úskalí práce

2.2.2 Přínos práce pro mne a pro obor

3 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

3.1 Popis díla

3.2 Technologická specifika

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

RESUMÉ

SEZNAM PŘÍLOH

Obrazová příloha č. 1

Klauzurní práce 3. ročník MgA. ZS „in vitro, in vivo, in sillico“

Obrazová příloha č. 2

Proces tvorby – prvotní návrhy

Obrazová příloha č. 3

Proces tvorby – prvotní návrhy

Obrazová příloha č. 4

Proces tvorby – concept art

Obrazová příloha č. 5

Proces tvorby – concept art

Obrazová příloha č. 6

Proces tvorby – concept art

Obrazová příloha č. 7

Proces tvorby – concept art

Obrazová příloha č. 8

Proces tvorby – Snímky z průběhu testování

Obrazová příloha č. 9

Proces tvorby – Snímky z průběhu testování

Obrazová příloha č. 1

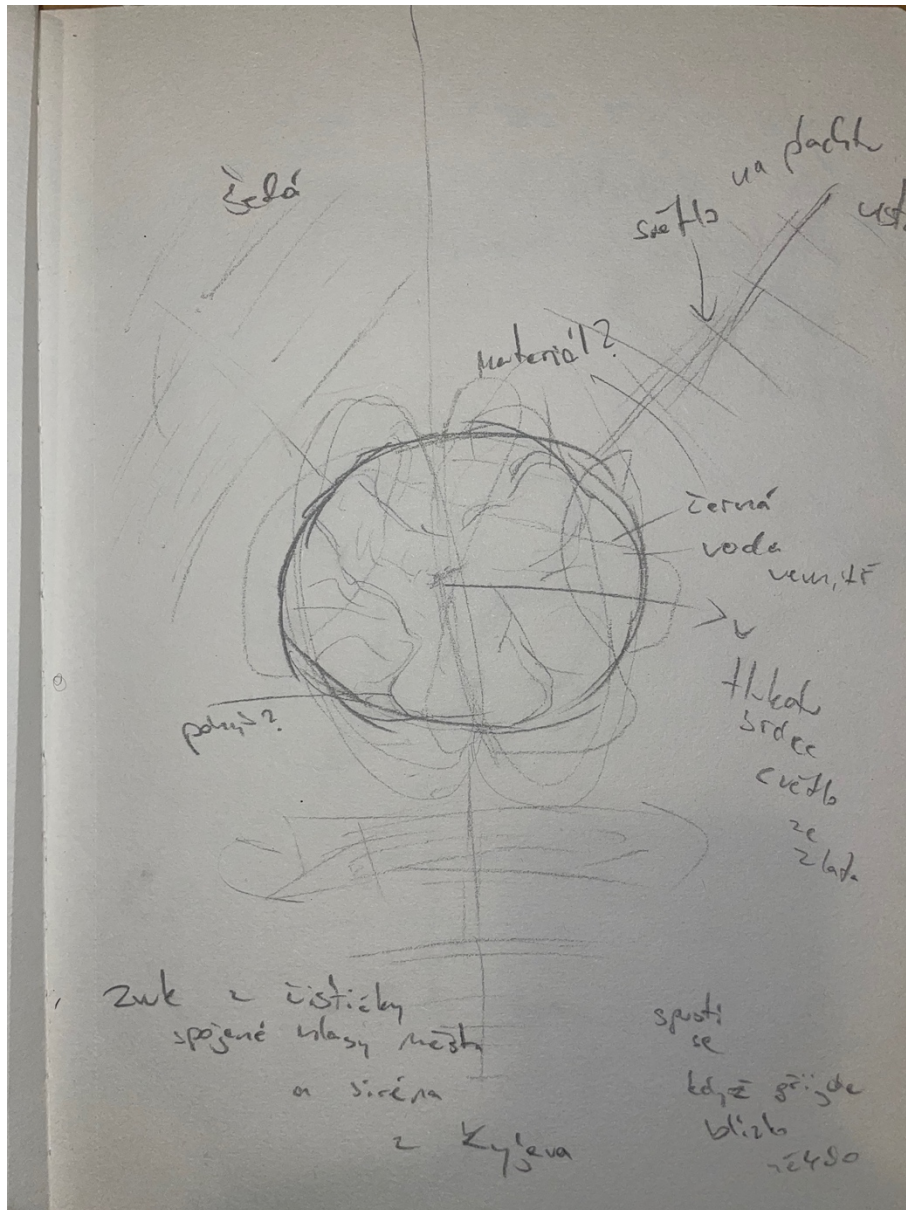
Klauzurní práce 3. ročník MgA. ZS „in vitro, in vivo, in sillico“

(vlastní tvorba)

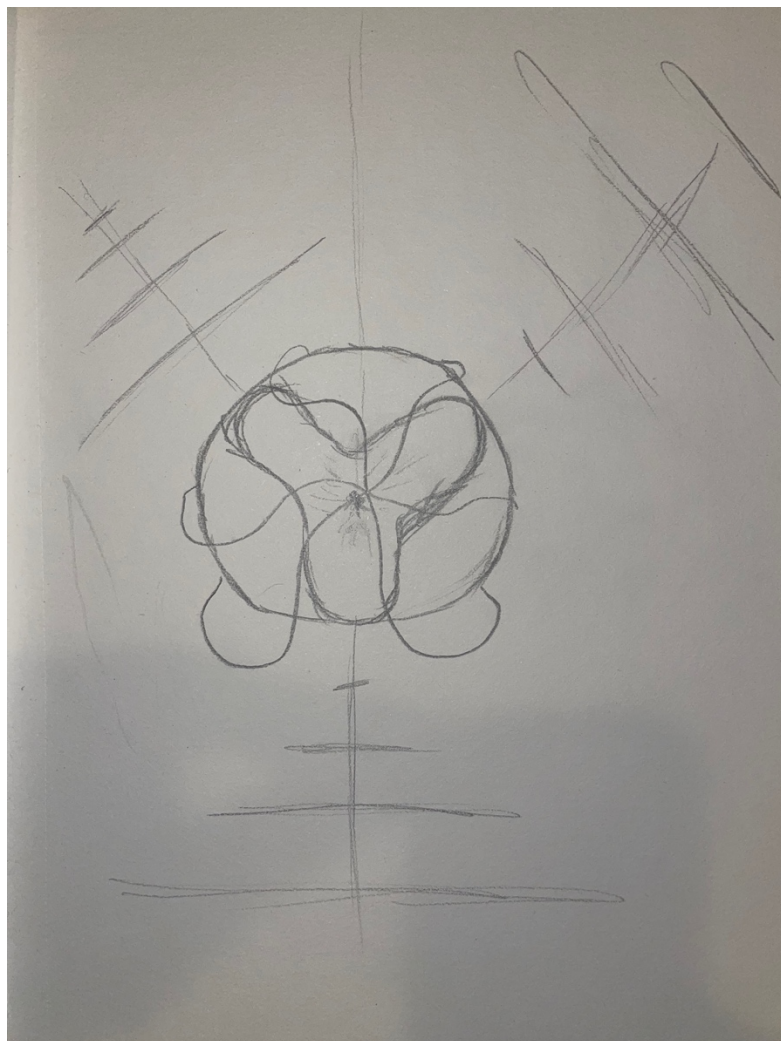

Obrazová příloha č. 2
Proces tvorby – prvotní návrhy

(vlastní tvorba)

Obrazová příloha č. 3
Proces tvorby – prvotní návrhy

(vlastní tvorba)

Obrazová příloha č. 4
Proces tvorby – concept art

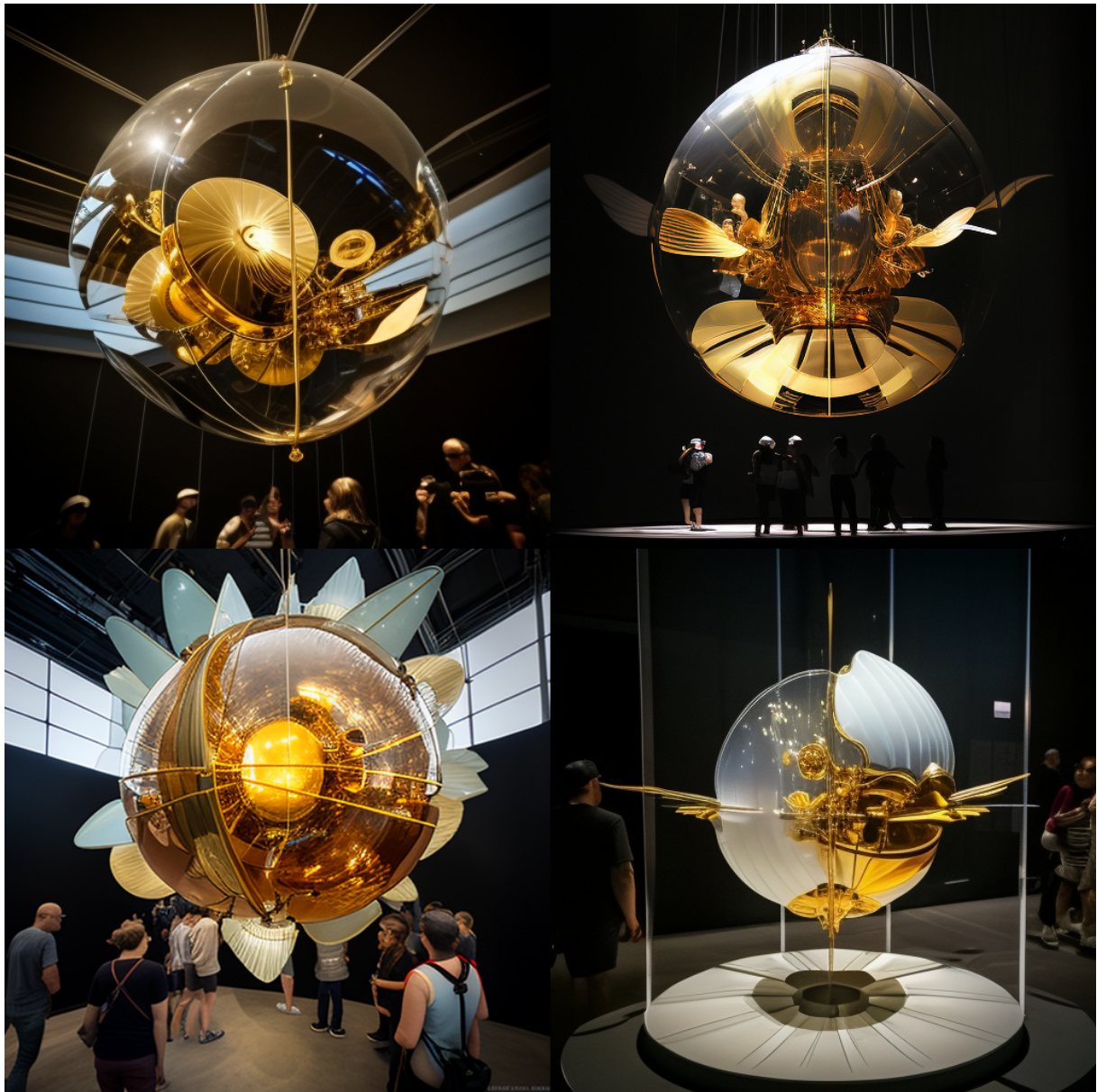
(Midjourney v5)

Obrazová příloha č. 5
Proces tvorby – concept art

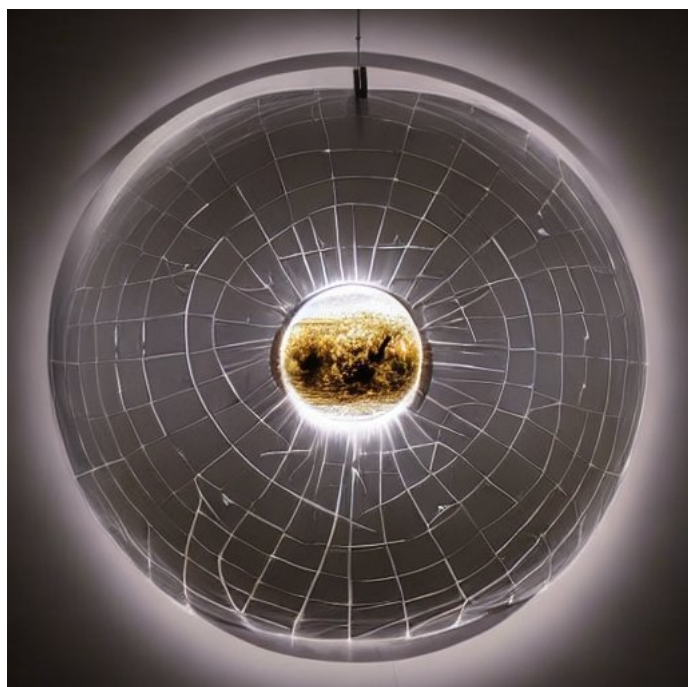
(Midjourney v5)

Obrazová příloha č. 6
Proces tvorby – concept art

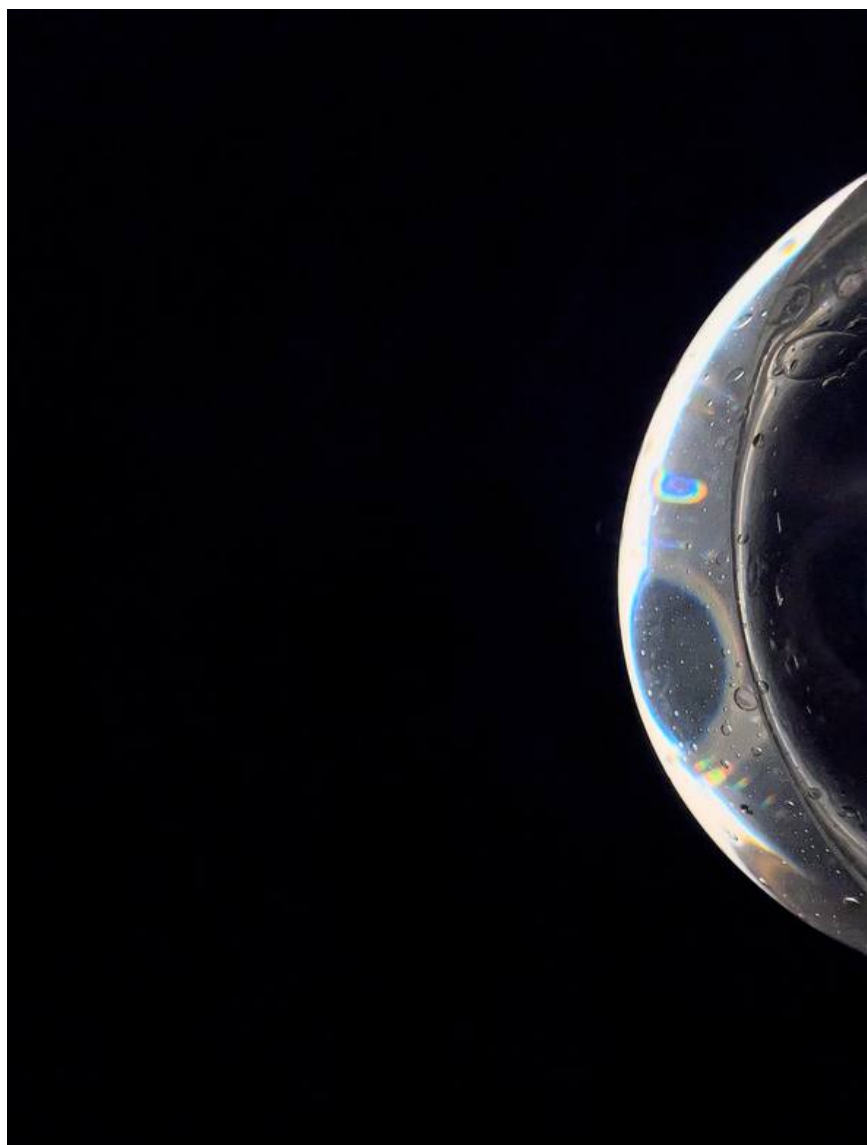
(Midjourney v5)

Obrazová příloha č. 7
Proces tvorby – concept art

(Dall-E)

Obrazová příloha č. 8
Proces tvorby – Snímky z průběhu testování

(vlastní foto)

Obrazová příloha č. 9

Proces tvorby – Snímky z průběhu testování

(vlastní foto)